

PATIENT GECONTROLEERDE PIJNBESTRIJDING MET REMIFENTANIL TIJDENS DE BEVALLING

Algemeen

- Remifentanil is een morfineachtige pijnstiller die alleen via een infuus kan worden toegediend. Het wordt in Nederland al geruime tijd toegepast tijdens operaties.
- Remifentanil heeft een zeer sterke, maar kortwerkende pijnstillende werking en is daarom goed geschikt voor toepassing tijdens de bevalling.
- Het is echter in Nederland *niet* geregistreerd voor deze toepassing. Wel is er in de afgelopen jaren veel ervaring mee opgedaan. Op basis van deze ervaring is een landelijk geldende richtlijn opgesteld voor het gebruik van remifentanil. Hierin staan aanwijzingen wanneer het middel gebruikt mag worden, in welke dosering, en welke veiligheidsmaatregelen genomen moeten worden.
- In het Bravis Ziekenhuis wordt remifentanil op de verlossuites volgens deze richtlijn toegepast. Aangezien u toestemming moet geven voor deze manier van pijnbestrijding, vindt u hieronder belangrijke informatie over methode, veiligheid en mogelijke complicaties bij het gebruik van remifentanil tijdens de bevalling.
- Volgens bovengenoemde richtlijn is het de verloskundige of gynaecoloog die bepaalt of remifentanil een geschikt middel is voor uw situatie.

Voor wie is remifentanil geschikt?

- Uw bevalling moet goed op gang zijn gekomen.
- U hebt de informatie gelezen en begrepen en u geeft toestemming voor toediening van remifentanil
- U begrijpt de uitleg en instructies die u over de wijze van toediening krijgt en kunt de noodzakelijke handelingen zelfstandig uitvoeren.
- U bent niet overgevoelig voor remifentanil.
- U heeft voorafgaand geen morfine-achtige medicijnen toegediend gekregen die de werking van remifentanil versterken (bv pethidine)

Hoe werkt het?

- U krijgt het middel toegediend via een infuus en een zogenaamde PCA-pomp. PCA staat voor 'Patient Controlled Analgesia', d.w.z. u regelt zelf uw eigen pijnbestrijding. Met de PCA-pomp kunt u zichzelf een dosis remifentanil geven.
- Bij zeer heftige weeën is het soms prettig om juist voor de volgende wee uit op de knop te drukken en niet te wachten tot de pijn op zijn hoogtepunt is. De pijnstiller werkt namelijk snel en kort. Zo profiteert u het beste van de pijnstillende werking tijdens de volgende wee. U voelt zelf het beste wanneer u pijnstilling nodig heeft.
- Uw partner of een andere persoon mogen *nooit* op de knop drukken.
- Voor uw veiligheid is de PCA pomp begrensd in hoeveelheid en tijd: zodra de maximaal toelaatbare dosis is bereikt, of indien het standaard ingestelde tijdsinterval nog niet voorbij is, geeft de pomp geen remifentanil. U krijgt dan even geen middel meer als u op de knop drukt. U kunt zichzelf dus geen overdosis geven.

Voordelen

- Remifentanil is een krachtig en snel inwerkend middel.
- Het is nauwkeurig te doseren en zodra de toevoer wordt stopgezet is het middel snel uitgewerkt. Dat is belangrijk, bijvoorbeeld als er bijwerkingen optreden (zie hieronder).
- Een groot voordeel is de controle die u hebt: u kunt zelf met een druk op de knop de pijn verzachten.
- Er is geen anesthesioloog nodig om het middel te starten, zoals bij de ruggenprik (epiduraal). Dit kan wachttijd schelen.

Nadelen

- Voor de moeder:
 - Jeuk, sufheid en misselijkheid
 - Demping van de ademhaling met mogelijk zuurstofgebrek bij moeder en/of kind. Daarom wordt regelmatig uw bloeddruk, polsslag, ademhaling en het zuurstofgehalte in het bloed gemeten. Mocht het zuurstofgehalte te laag worden dan krijgt u via de neus extra zuurstof toegediend of de pomp zal worden aangepast.
 - Rondlopen is tijdens gebruik van remifentanil niet mogelijk; u moet in bed blijven.
 - Het pijnstillend effect van remifentanil is minder dan bij een epidurale ruggenprik. Daarnaast lijkt het effect van de remifentanil na een aantal uur af te nemen. Om deze reden wordt bij een verzoek om pijnstilling in het begin van de baring de voorkeur gegeven aan een epiduraal.
- Voor het kind:
 - Zuurstofgebrek als de moeder niet voldoende ademt door remifentanil. Voor de veiligheid bewaken we de hartslag van het kind met een cardiotocogram (CTG).
 - Remifentanil komt via de moederkoek bij de baby terecht, echter door de zeer korte werking is de kans op sufheid of slecht doorademen na de geboorte zeer klein.